

EĞİTİMDE GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ'NİN DÜNÜ, BUGÜNÜ, YARINI

“... -Ben tek başıma ne yapabilirim?-

Diye düşündü biri

Ve

Hiçbir şey

Yapmamaya karar verdi.

-Ben tek başıma ne yapabilirim?-

Diye düşündü bir öteki

Ve yalnızlığının kuytulduğuna çekildi.

-Ben tek başıma ne yapabilirim?-

Diye düşündü bir üçüncü

Ve tek başına düşünmeyi sürdürdü... ”

-Fakat biz tek başına değiliz!-

Diye haykırdı EGED

Ve değişimi birlikte gerçekleştirmeye karar verdi.

**EĞİTİMDE
GÖRME ENGELLİLER DERNEĞİ'NİN
DÜNÜ, BUGÜNÜ, YARINI**

Eser sahibi: Eğitimde Görme Engelliler Derneği

Proje Koordinatörü: Zühre Deniz GÖKÇE

Hazırlayan: Eğitimde Görme Engelliler Derneği

Tasarım: Kazım Onur ÜNAL, Mücahit İbrahim ÖZTÜRK

Bu kitapçık, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu tarafından desteklenen ve Sivil Toplum Geliştirme Merkezi'nin yürütücüsü olduğu BİRLİKTE: Yerel STÖ'ler için Kurumsal Destek Programı yararlanıcılarından olan Eğitimde Görme Engelliler Derneği tarafından, söz konusu hibe programı kapsamında hazırlanmıştır.

Bu kitabın yayın hakkı Eğitimde Görme Engelliler Derneği'ne aittir ve para ile satılmaz.

Adres: Sanlıhan, Meşrutiyet Mahallesi, Atatürk Bulvarı, No 105/605, Kat 6,
Kızılay Çankaya/ANKARA (06420)
Telefon&Belgegeçer: 0312-418-14-12
Mobil: 0506-261-29-61
Web: www.eged.org

EGED'in Arka Planı

- Eğitimde Görme Engelliler Derneği'nin (EGED) kurucuları arasında bulunan birkaç görme engelli genç, 2009 yılında "Görme Engelli Öğrenciler Platformu" adıyla bir e-posta grubu oluşturdu. Bu grup ile amaçlanan görme engelli öğrencilerin kendi sorunlarıyla ilgili çözüm önerebileceği ve kaynak/materyal paylaşımında bulunabileceği online bir yapı oluşturmaktı. Kısa sürede hedef kitlesi tarafından benimsenen platform, bilgi paylaşımından çözüm önerisi üretmeye evirildi; 2011 yılında yerel örgütlenmenin gerektiği ihtiyacından yola çıkarak il temsilciliği sistemini hayata geçirdi. 28 Ocak 2013 tarihinde ise EGED kuruldu.

EGED'in amacı ve hedef kitlesi

- EGED; engelli bireylerin eğitim-öğretim ve istihdam alanındaki sorunlarına dair çözüm önerileri geliştirmek ve bunların uygulanmasını sağlamak amacıyla faaliyetlerini sürdürmektedir.
- EGED; ilköğretimden yaygın öğretime kadar her türlü eğitim kademesinde öğrenim gören görme engelli öğrencileri, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı kurumlarda görev yapan görme engelli öğretmenleri ve görme engelli çocuğu bulunan velileri hedef kitlesi olarak belirlemiştir. Ayrıca Sabancı Vakfı Hibe Programları desteğiyle yürütmüş olduğu "Engelli Üniversite Öğrencileri İnisiyatifi" adlı proje ile diğer engel gruplarıyla da yakın temas halinde olmuştur.

EGED'in çalışma ilkeleri

- 1) Çalışmalarını gerçekleştirirken, hak temelli yaklaşımı, şeffaflığı ve katılımcılığı esas alır.
- 2) Irk, etnik köken, dil, dini inanış, renk, cinsiyet, cinsel yönelim, yaş, engellilik, toplumsal statü, siyasi görüş vb. nedenlerle yapılan ayrımcılığı reddeder.

Misyon ve vizyon

Vizyon: Başta görmeyenler olmak üzere, tüm engelli bireylerin insan hak ve özgürlüklerinden bağımsız şekilde yararlandığı erişilebilir bir ülke.

Misyon: Başta görmeyenler olmak üzere, engelli bireylerin eğitim ve istihdam alanında karşılaştığı sorunların ortadan kaldırılması, toplumdaki engellilik algısının olumlu yönde değiştirilmesi, mevzuat kaynaklı sorunların giderilmesi, engellilere yönelik her türlü ayrımcılığın ve engelliliğin istismarının önlenmesi için savunuculuk faaliyetleri yürütmek, erişilebilir materyaller geliştirmek ve teknolojiyi engelli öğrenci ve öğretmenlerin eğitim yaşantısında etkin kılacak çalışmalar gerçekleştirmektir.

Misyon: Başta görmeyenler olmak üzere, tüm engelli bireylerin insan hak ve özgürlüklerinden bağımsız şekilde yararlandığı erişilebilir bir ülke.

Anti hiyerarşik bir örgütlenme modeli: Çalışma Komisyonları

EGED bünyesinde 9 çalışma komisyonu vardır. Bunlar; Bilişim Komisyonu, Eğitim Komisyonu, Hukuk Komisyonu, İletişim, Etkinlik ve Farkındalık Komisyonu, Kaynak Geliştirme Komisyonu, Öğretmenlik ve İstihdam Komisyonu, Proje Komisyonu, Sanat Komisyonu ve Uluslararası İşler Komisyonu.

- Komisyonlar Çalışma Komisyonları Yönergesine göre faaliyet yürütmektedir. Her komisyonun bir Genel Sorumlusu bulunur. Bu kişinin görevi komisyon faaliyetlerinin takibinden sorumlu olmaktır. Yönetim Kurulu burada alınan kararları uygulamak ve koordine etmekle yükümlüdür. Yönetim tarafından komisyonların çalışmalarına müdahale etme gibi bir durum söz konusu değildir.

Yerelde EGED

- EGED; yerelde örgütlenmenin öneminin bilincinde olarak, kendi iç dinamiklerini de dikkate alarak il temsilciliklerine önem vermiştir.
- Ankara dışında İstanbul, İzmir ve Denizli’de yönetim kurulu üyeleri bulunan derneğimizin; bazı illerde il temsilcilikleri yer almaktadır. Derneğin il temsilcileriyle ilgili güncel listeye; www.eged.org/temsilci adresinden ulaşılabilir. Ayrıca bu iller dışında derneğimiz birçok ilde aktif üyeye sahiptir.

Örgüt İçi Çalışma Kampı

Sivil Düşün Aktivist Programı desteğiyle 2017 yılında bir çalışma kampı düzenlendi. Burada 6 komisyon kısa, orta ve uzun vadeli çalışma planını hazırladı; 2017-2019 dönemi strateji belgesi oluşturuldu.

Öğretmenlik ve İstihdam Komisyonu’nun görme engelli öğretmenlere yönelik kapsamlı bir anket gerçekleştirerek sonuçlarını bir rapor halinde yayınlaması,

- Proje Komisyonu’nun başvurduğu hibelerden olumlu sonuç alması ve proje döngüsü eğitimi düzenlemesi,
- İletişim, Etkinlik ve Farkındalık Komisyonu’nun derneğin görünürlüğünü arttıracak faaliyetlerde bulunması, sosyal medya hesaplarını başarıyla idare etmesi ve “Her Yerde Braille Kampanyası”nı başlatması;

- Bilişim Komisyonu'nun Engelsiz Nota ve Her Yerde Braille sitelerinin kurulması noktasında aktif rol üstlenmesi,
- Uluslararası İşler Komisyonu'nun Erasmuss+ projelerine ortak olarak yurtdışına EGED adına katılımcı göndermesi gibi çalışmalar , bu kampın somut çıktısı olarak belirtilmektedir.

EGED'in Dahil Olduğu Ağlar ve İşbirlikleri

EGED, görme engelli gençlerin eğitimi ve sosyal yaşama dâhil edilmesi gibi alanlarda faaliyet yürüten ve merkezi Belçika'nın Liege şehrinde bulunan Views International adlı uluslararası derneğe üyedir.

- Toplumsal Haklar ve Araştırmalar Derneği'nin yürüttüğü Engelli Hakları İzleme Grubu Projesinin katılımcısı ve Celal Bayar Üniversitesi'nin sekreteryasını yaptığı Engelsiz Bilişim Platformu'nun aktif bir bileşenidir.
- UNICEF tarafından kurulan engelli çocukların haklarına dair platformun aktif bir üyesidir.
- Uluslararası Çocuk Merkezi ile işbirliği kurularak görme engelli gençlere yönelik toplumsal cinsiyet temalı bir atölye çalışması gerçekleştirilmiştir.

Görme engellilerin 3D yazıcı ile yapılmış üç boyutlu bir şatoyu incelediği bir fotoğraf

EGED 2. Örgüt İçi Çalışma Kampı

Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu tarafından desteklenen ve Sivil Toplum Geliştirme Merkezi (STGM) Derneği tarafından yürütölen Birlikte Hibe Programı kapsamında 2. EGED Örgüt İçi Çalışma Kampı gerçekleştirildi. 15-16 Aralık tarihlerinde Ankara'da düzenlenen kampa; 6 çalışma Komisyonu'nun iki oturum halinde şu ana kadar geldikleri nokta ve Birlikte hibe programı kapsamında belirledikleri hedeflerin nasıl gerçekleştirileceği değerlendirildi.

Birlikte Hibe Programı kapsamında komisyonların kararlaştırdığı;

- Bilişim Komisyonu; erişilebilir dijital eğitim içeriği kılavuzu hazırlamak,

Eğitim Komisyonu; görme engelli ortaöğretim öğrencilerine yönelik sık sorulan sorular kitapçığı oluşturmak,

- İletişim Etkinlik ve Farkındalık Komisyonu: derneğin tanıtımına yönelik kitapçık oluşturmak ve kısa film çekmek,
- Öğretmenlik ve İstihdam Komisyonu; görme engelli öğretmenlerin deneyimlerinden oluşan bir sık sorulan sorular kitabını hedef kitlenin istifadesine sunmak,
- Proje Komisyonu; uygulanabilir fikirleri proje formatına dönüştörmek,
- Uluslararası İlişkiler Komisyonu; derneğe ait yabancı dilde internet sitesi oluşturmak hedeflerine yönelik strateji, yöntem ve çalışma takvimi oluşturuldu.

Ayrıca EGED'in 2022 dönemi stratejisinin tespitine yönelik; komisyonların gelecekte ulaşmaya planladıkları hedefleri ve EGED'in öncelik alanlarının belirlenmesini içeren kararlara varıldı.

Engelli Üniversite Öğrencileri İnisiyatifi Projesi

- Sabancı Vakfı Hibe Programları kapsamında desteklenen ve Engelsiz ODTÜ Topluluğu ortaklığında 2014-2015 eğitim-öğretim döneminden başlamak üzere 3 yıl boyunca yürütüldü. Farklı engel gruplarından ve ülkemizin çeşitli üniversitelerinde öğrenim gören yaklaşık 50 engelli öğrenciyle bir araya gelindi. Bu kişiler önce hak temelli yaklaşım, izleme ve savunuculuk yöntemleri gibi konularda eğitimler aldılar; sonra da oluşturdukları çalışma gruplarında karşılaştıkları sorunlarla ilgili veri toplayıp çözüm önerileri geliştirdiler. Proje kapsamında şu ana kadar üniversitelerde engellilere yönelik erişilebilirlik hususunda mevcut durumu ortaya koyan iki kapsamlı rapor yayımlandı; engelli öğrenci birimlerinin kullanabileceği bir el kitabı hazırlandı; üniversitelerde engelli öğrencilerin sorunlarına dair toplumda farkındalık oluşturmak amacıyla “Engelsiz Kampüs” ve “Engellendim” adlı iki kısa film çekildi.

Engelli Üniversite Öğrencileri İnisiyatifi Projesi Kapsamında Çekilen Kısa Filmler

---

- Engelsiz Kampüs
- <https://www.youtube.com/watch?v=32kacB9t2KY>
- Engellendim
- <https://www.youtube.com/watch?v=DnPjo8aScZk>

Görme Engelli Öğretmenlerin Sorunları ve Çözüm Önerileri Çalıştayı

Avrupa Birliği Sivil Düşün Aktivist Programı desteğiyle 19 - 21 Nisan 2019 tarihleri arasında Ankara'da Görme Engelli Öğretmenlerin Sorunları ve Çözüm Önerileri Çalıştayı gerçekleştirildi. Çalıştay kapsamında farklı şehir ve farklı branşlardan bir araya gelen 50 görme engelli öğretmene; hakları ve idari başvuru yolları, hak savunuculuğu ve mobing uygulamaları eğitimleri verildi. Devamında yapılan atölye çalışmaları ile görme engelli öğretmenlerin sorunları tespit edilip çözüm önerileri geliştirildi ve politika belgesi oluşturuldu. Daha sonra bu belge Milli Eğitim Bakanlığına iletildi ve EGED'in bu kapsamda lobicilik ve savunuculuk faaliyetlerini sürdürmesi sağlandı.

Nisan 2019'da Ankara'da gerçekleştirilen 'Görme Engelli Öğretmenlerin Sorunları ve Çözüm Önerileri Çalıştayı'ndaki sunum esnasında çekilen bir fotoğraf

Benimle Birlikte Engelsiz Üniversite Projesi:

Üniversitelileri, kendi kampüslerini erişilebilir kılma ve hak temelli olguda buluşturma amacıyla EGED tarafından yürütülen ve Türkiye Ulusal ajansı tarafından K-3 Yapılandırılmış Diyalog Politika Reformuna Katkı kapsamında desteklenen projeye, 20 engelli ve 10 engelsiz olmak üzere 30 üniversite öğrencisi bir araya geldi. Hak temelli yaklaşım, izleme ve savunuculuk yöntemleri, engelli hakları ve kampanya yönetimi gibi konularda eğitimler alan katılımcılar, oluşturulan kontrol listelerini üniversitelerinde uyguladılar. Böylelikle kampüslerinin erişilebilir olan ve olmayan yönleri hakkındaki tespitlerini rapor haline getiren katılımcılar, erişilebilir bir üniversitenin hangi kriterleri içermesi gerektiğini kendi bakış açılarıyla değerlendiren politika belgesi taslağı meydana getirdiler. 27-28 Haziran tarihinde, Engelsiz üniversite Diyalog Zirvesi'nde; öğrenciler, engelli öğrenci birim temsilcileri ve engellilik alanında faaliyet gösteren STK'lar bir araya geldi. Tüm paydaşların birikimiyle politika belgesine son şekli verildi. Daha sonra bu belge ilgili kamu otoritelerine iletildi ve uygulanması noktasında EGED tarafından takibi sağlandı.

Benimle Birlikte Engelsiz Üniversite Projesi Diyalog Zirvesi'nden tüm katılımcıların yarım hilal şeklinde görüldüğü toplu bir fotoğraf

EGED'in ilgili kamu kurumlarıyla yaptığı çalışmalar

A) Milli Eğitim Bakanlığı

- Fatih Projesi ve EBA (Eğitim Bilişim Ağı) erişilebilirliği ile ilgili çalışmalar
- Kaynaştırma sistemine dahil olan engelli öğrencilere dair çalışmalar
- Görme engelli öğretmenlerin mesleki sorunları hakkında bulunan girişimler

Öğretmen Ataması Davası eyleminde yürüyüş yapan görme engelliler

B) Yükseköğretim Kurulu

- YÖK Engelli Öğrenci Komisyonu ile sürekli fikir alışverişinde bulunmaktadır.
- Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı'na aktif olarak katılım sağlanmaktadır.
- YÖK tarafından düzenlenen çalıştaylara dahil olunmaktadır.

10. Engelsiz Üniversiteler Çalıştay'ında sunum yapan temsilcilerin sahnedeki toplu fotoğrafı

10. Engelsiz Üniversiteler Çalıştay katılımcılarının Öğrenci Merkezi önündeki merdivenlerde çekilmiş toplu fotoğrafı

C) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı

- Elektronik Yabancı Dil Sınavı (E-YDS) görme engelliler için erişilebilir hale getirildi.
- Az gören adaylara sınavlarda ek süre sağlandı.
- Sınav erişilebilirliği ile ilgili her türlü gelişme hakkında EGED'in görüşü alınmakta ve bu paralelde hareket edilmektedir.

D) Diğer kurumlarla ilişkiler

- Yüksek Seçim Kurulu (YSK) ile erişilebilir oy verme süreci, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ile uçaklarda görme engelli yolcuların karşılaştığı sorunlar ve Noterler Birliği ile görme engelli bireylerin şahitsiz tek başına imza atmasında karşılaşılan problemler gibi konularda yürütülen mücadelelerde öncü bir role sahiptir.

Engelsiz Seçim Çalıştayından toplu fotoğraf

EGED'in hukuki girişimleri

- EGED, 2013 yılında gerçekleştirilen engelli öğretmen atamasına kamuda memur olarak çalışan engellilerin başvuru yapmasının engellenmesi sonrasında Milli Eğitim Bakanlığı'na, Elektronik Yabancı Dil Sınavı'na (E-YDS) görme engelli adayların alınmayışının ardından ise Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı'na karşı yargı yolunu kullanmıştır.

Danıştay önünde bozuk para eylemini gerçekleştiren görme engelliler

E-yds eyleminde pankart taşıyan ve açıklama yapan görme engelliler

Öğretmen Ataması Davası'nda pankart taşıyan görme engelliler

EGED'in yerel faaliyetleri

- Sivas ve Denizli'de bilgiye erişim ve eğitim fırsatları temalı seminerler yapılmıştır.
- Ankara, İstanbul ve İzmir'de engelli öğretmenlerin sorunlarına dair çalıştaylar gerçekleştirilmiştir.
- 12-13 Aralık 2017 tarihlerinde, Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi ve İbrahim Tanrıöver Sosyal Bilimler Lisesinde yapılan etkinliklerle her yerde Braille kampanyası başlatılmıştır.

Çember oluşturmuş, beden dili eğitimi alan görme engelliler

- Ankara, İstanbul, İzmir, Kayseri ve Samsun'da tanışma etkinlikleri düzenlenmekte; zaman zaman engelli bireylerin bireysel gelişimini güçlendirmeye dönük yurtdışı fırsatları, bağımsız hareket deneyimleri ve beden dili gibi eğitim ve seminer programları verilmektedir.
- Erzurum'da engelsiz eğitim ve engelli bireylerle iletişim temalı seminerler düzenlenmiştir.
- Herhangi bir yeti kaybı olmayan bireylere yönelik Ankara ve İzmir'de "Hak temelli yaklaşım ve engellilik" konulu bir eğitim programı düzenlenmiştir.

- Uluslararası Çocuk Merkezi ile işbirliği kurularak görme engelli gençlere yönelik toplumsal cinsiyet temalı bir atölye çalışması gerçekleştirilmiştir.
- Kocaeli’de görme engelli gençlerin sorunlarını ele alan ve geleceğini planlamalarına yönelik; hak temelli yaklaşımda engellilik, bilgiye erişim, bireysel ve toplumsal ilişkilerde etkili iletişim temalı seminerler düzenlenmiştir.
- Düzce Üniversitesinde Engelliliğe Yaklaşım ve İletişim Paneli gerçekleştirilmiştir.
- Samsun’da ve Kayseri’de tanışma etkinlikleri düzenlenmiştir.

Öz kaynaklarımızla ve aynı katkılarla yürüttüğümüz projeler:

Uzaktan Eğitim Akademisi Projesi:

EGED, kurulduğu 2013 yılından bu yana, hızla yaygınlaşan uzaktan eğitim sisteminin görme engelli bireylere uyarlanmasına ve teknoloji sayesinde bu kişilerin daha donanımlı bireyler olmaları hususuna önem vermiştir. Bu doğrultuda “YGS-LYS Uzaktan Eğitim Projesi” kapsamında üniversite sınavlarına hazırlanan görme engelli öğrencilere yönelik kurslar gerçekleştirilmiştir. Bu kurslarımız yaklaşık 3 yıl sürmüş ve 25 civarında görme engelli öğrenci çeşitli üniversitelerin örgün ve açıköğretim fakültelerine yerleşmiştir. Ayrıca bu proje 2015 Engelsiz Bilişim Ödülleri

kapsamında “Eğitim” kategorisinde ödül almaya hak kazanmıştır. Bu bağlamda EGED, geçmişte yürüttüğü uzaktan eğitim çalışmalarından elde ettiği tecrübeden cesaret alarak, “Uzaktan Eğitim Akademisi” isimli projeyi hayata geçirmiştir. Proje şu anda tamamen EGED’in öz kaynaklarıyla “gönüllü öğretmenlerle” yürütülmektedir. Proje

ile görmeyen bireylerin akademik ve kişisel gelişimlerine katkıda bulunmak, böylelikle bu kişilerin eğitim ve iş yaşantılarında donanımlı bireyler olarak üretim toplumuna dâhil olmalarını sağlamak amaçlanmaktadır. Uzaktan Eğitim Akademisi sisteminde;

Öğretmenler canlı olarak ders verebilmekte,
Öğrenciler sesli ya da yazılı olarak derse katılım sağlayabilmekte,
Online olarak sınıf ortamı sağlanabilmekte,
Aynı anda birden çok ders işlenebilmekte ve doküman paylaşımı yapılabilmektedir. Uzaktan Eğitim Akademisi Projesi kapsamında; üniversite sınavlarına hazırlık (YKS) eğitimleri, görme engelli öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim kursları, Görevde Yükselme Sınavı'na hazırlık kursları(GYS) gibi eğitimler ve görme engelli öğretmenler zümre toplantıları gibi faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Akademiye ait detaylara <http://eged.org/akademi> adresinden ulaşılabilir.

- Sesli Soru Bankası:

Üniversite sınavlarına hazırlanan görme engelli öğrencilerin güncel ve erişilebilir soru bankalarına olan ihtiyacını gidermek amacıyla geliştirilen bu proje; derneğimiz, İstanbul Üniversitesi - Engelsiz Bilgi Merkezi ve Kredi Kayıt Bürosu ortaklığında yürütülmektedir. Erişilebilir hale getirilen kaynaklar görme engellilere hizmet veren kütüphanelere gönderilerek üniversite sınavlarına hazırlanan yaklaşık 1.500 görme engelli bireye ulaştırılmaktadır. (<http://eged.org/node/333>)

- Engelsiz Destek Gönüllü Ağı Projesi:

Eğitim hayatında erişilebilirlik adına desteğe ihtiyaç duyan görme engelli bireyler ile görme engellilere yönelik gönüllü faaliyette bulunmak isteyen kişileri eşleştirdiğimiz Gönüllü Ağı adlı projemiz ile, anlık ihtiyaçlara cevap veriyoruz. Proje detaylarına www.eged.org/gonulluagi adresinden ulaşabilirsiniz.

-Her Yerde Braille:

Görmeyen bireylerin kullandığı Braille (kabartma) yazıyı yaygınlaştırmak ve kamuoyunda bu yazı sistemi hakkında farkındalık yaratmak amaçlarıyla, 13 Aralık 2017 tarihinde “Her Yerde Braille” kampanyası başlatılmıştır. Bu kampanya dahilinde; Braille alfabesinin görmeyenler arasında yaygınlaşmasına ve kamuoyunda bu yazının öneminin farkında olunmasına yönelik faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Ankara, Ardahan, Denizli, Eskişehir, Erzurum, İstanbul, İzmir, Samsun gibi illerde Braille standı açılmış, Braille atölyesi ile Braille ilgili konferanslar düzenlenmiş ve Braille menüsü olan kafeler, teşekkür belgesiyle ödüllendirilmiştir. “Her Yerde Braille Kampanyası’na yönelik faaliyetler daha da yaygınlaşarak devam etmektedir. Kampanya için www.brailletr.org internet adresi kurulmuştur.

- Engelsiz Nota: Görme engelli müzik öğretmenliği bölümü öğrencileri ve müzisyenlerin notalara dijital ortamda ve Braille formatta erişimini sağlamak amacıyla Engelsiz Nota Projesi yürütülmektedir. bu amaçla www.engelsiznota.org Online kütüphanesi kurulmuştur. Görme engelliler bu kütüphanede; istedikleri zaman Braille printer bulunan herhangi bir yerden Braille çıktısını alabilecekleri BRF uzantılı dijital müzik kitaplarını bulabilmekte, ayrıca bu kitaplar bilgisayarlarda da açılarak Braille ekranı bulunan her bilgisayarda çıktı almaya gerek duyulmaksızın okunabilmektedir. “Engelsiz Nota” Türkiye’de müzikle ilgilenen tüm görmeyen bireylerin nota ihtiyacına cevap verebilmeyi amaçlamaktadır.

EGED'in sürekli online çalışmaları

Online uygulamalar:

-Aylık online değerlendirme toplantıları: Bir sesli konferans uygulaması aracılığıyla, her ay gündemdeki bir konuyu ele alarak, takipçileriyle bir araya gelmek suretiyle katılımcılık ilkesi doğrultusunda dileyen herkesin sesini duyurabileceği, görüşlerini özgürce aktarabileceği bir platform oluşturulmaktadır. Bu organizasyon 2016 Mart ayından itibaren düzenlenmektedir. Toplantılar hakkında detaylara www.eged.org/aylikdegerlendirme adresinden ulaşılabilir.

EGED'in sürekli online çalışmaları

- E-posta grubumuz: 2009 Yılında kurulan ve derneğimizin oluşmasına zemin hazırlayan e-posta grubumuzda; engelli hakları, eğitim materyalleri ve erişilebilirlik gibi konularda paylaşımlar yapılmaktadır. Grup hakkında detaylara ve katılım yönergelerine www.eged.org/egrup adresinden ulaşılabilir.

EGED'in bilgiye erişim temalı gönüllü danışmanlıkları

- ÖSYM tarafından düzenlenen E-YDS'nin (Elektronik Yabancı Dil Sınavı) görme engellilere uygun hale getirilmesi sağlandı.
- Milli Eğitim Bakanlığı internet sitesi ve E-Okul sistemlerinin erişilebilirliğinin geliştirilmesine katkı sağlandı.
- Milli Eğitim Bakanlığı'na ait www.eba.gov.tr internet sitesi için erişilebilirlik çalışmaları devam etmektedir.
- Halkbank mobil uygulamaları görme engelliler için erişilebilir hale getirildi.
- denizbank mobil uygulamasında kredi ve kredi başvuru ekranı görme engelliler için erişilebilir hale getirildi.

EGED'in Gelecek Politikası

EGED'in mevcut kurumsal yapısına paralel olarak geleceğe dair öncelik alanlarını aşağıdaki gibi özetlemek mümkün olacaktır:

1. EGED gelişen teknolojiyi takip ederek bunların eğitim hayatına uyarlanması için öncü role sahip olma, gerek materyal geliştirme ve gerekse teknolojik çözümler üretme konusunda daha somut adımlar atma çabasında olacaktır. Bu bağlamda izleme ve savunuculuk çalışmalarının yanı sıra hedef kitlesinin hayatına doğrudan dokunabilecek somut projeler üretme, eğitim faaliyetleri düzenleme, eğitim öğretim hayatını destekleyecek uygulamaları faaliyete geçirme; materyal üretme ve yazılım geliştirme gibi ihtiyaç odaklı çalışmalara hız verecektir.
2. EGED hedef kitlesini ilgilendiren konularda karar alan kamu kurumlarıyla ilişkilerini sürdürmeye önem vermektedir. Bu noktada ilişkilerin temelini diyalog esasına göre şekillendirmeye amaçlamakta, lobi faaliyetlerini ön planda tutarak izleme ve savunuculuk çalışmalarını sürdürmektedir. Bu şekilde ortaya çıkan verilerin raporlanarak ilgili kurumlara sunulmasına ve idari başvuruların yapılmasına, ihtiyaç halinde hukuki girişimlerde bulunmaya devam edecektir. Milli Eğitim Bakanlığı, Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Yüksek Öğretim Başkanlığı, Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Devlet Personel Başkanlığı, üniversiteler ve yerel yönetimler EGED için kritik öneme sahip kamu kurumlarının başında gelmektedir. Eğitim Bilişim Ağı'nın(EBA) görme engelli öğrenci ve öğretmenlerce kullanımı, kaynaştırma sisteminin güçlendirilmesi, görme engelli öğretmenlerin karşılaştığı sorunların giderilmesi, üniversitelerin erişilebilirlik kriterlerini yerine getirerek daha engelsiz bir eğitime kavuşması, sınavların adil bir ortamda yapılmasının sağlanması, bilişim teknolojilerinin ve geliştirilen uygulama / web sitelerinin evrensel tasarım ilkelerini içerecek şekilde düzenlenmesi

EGED'in takip edeceği konuların en önemlileri arasındadır. Bunun dışında EGED; bankaların erişilebilirliği, noterlerde görme engelli bireylerin iki şahitle imza atmaya zorlanması, seçimlerde gizli oy ilkesinin ihlal edilerek görme engellilerin tek başına oy kullanmasının engellenmesi, uçakla seyahat sırasında karşılaşılan ayrımcı uygulamalar ile görme engellileri ilgilendiren genel sorunlara ilişkin çözüm önerilerinde bulunmaya ve bu süreçlerde aktif rol oynamaya devam edecektir.

3. EGED, gerek benzer amaçlı faaliyet yürüten ve gerekse hak eksenli çalışmalar yürüten diğer STK'larla iletişimi kuvvetlendirme anlayışı içindedir. Bunun yanı sıra benzer amaçlı faaliyet yürüten uluslararası kuruluşlarla ilişkilerini güçlü tutmaya önem verir. İyi uygulama örneklerinin ülkemize uyarlanması, Erasmus+ projeleri yoluyla farklı ülkelere temsilciler gönderilmesi, değişim projelerinin uygulanması ve yurtdışından kuruluşların ülkemizde ağırlanması gibi faaliyetlere önem verir. Ayrıca işbirliğinde bulunabileceği uluslar arası tüzel kuruluşları araştırarak kurulu olan ağ ve platformlardan kendi amaçlarıyla örtüşenlere katılım sağlama çabasıdır. Bunun yanında dünyada erişilebilirlik alanındaki gelişmelerin ülkemizde duyurulması için ilgili dokümanların Türkçeye çevrilmesi ve EGED'in uluslararası mecrada görünürlüğünün sağlanabilmesi için yabancı dilde içerikler üretilmesi çalışmalarını hızlandırmayı önemsemektedir.
4. EGED internet imkanlarını etkin biçimde kullanarak bugünkü durumuna erişebilmiştir. Bundan hareketle Görmeyenlerin Eğitim Öğretim Platformu (GEÖP) e-posta grubunun faaliyetlerini verimli bir şekilde sürdürerek görme engellilerin rahatlıkla paylaşımında bulunabilmesi, Uzaktan Eğitim Projesini geliştirerek görme engellilerin akademik ve kişisel gelişim odaklı çeşitli eğitim faaliyetlerine katılabilmesinin sağlanması suretiyle bu yapıya daha kurumsal bir hüviyet kazandırılması, aylık online değerlendirme toplantılarına devam edilerek hedef kitlesinin belirlenen gündemlere

ilişkin görüşlerini aktarabilmesine imkan tanınması ve EGED Radyo'da daha interaktif programların düzenlenmesi, derneğin çıkış noktası olan internet platformlarında etkinliğini sürdürübilmesini sağlayacaktır. Ayrıca derneğin gerek sosyal medyada gerekse basın yayın kuruluşlarında görünürlüğünü arttırabilmek için iletişim planları oluşturmayı hedeflemiştir.

5. EGED kuruluşundan itibaren hak temelli yaklaşımı, katılımcılığı ve şeffaflığı esas alan bir yapıyla faaliyetlerini sürdürmekte; görme engelli öğrenci, öğretmen ve gençlerin ilgi duyarak karar alma süreçlerinde aktif rol üstlenmeyi istedikleri bir yapı haline gelmektedir. Buna paralel olarak her geçen gün üye sayısı artmaktadır. Zira derneğe üye olan kişilerin hak temelli yaklaşım bağlamında engellilik, izleme ve savunuculuk yöntemleri, proje döngüsü, gönüllü yönetimi, kaynak geliştirme, rapor yazma, etkili iletişim ve sunum teknikleri gibi konularda eğitimler alması; EGED'in kurumsal kapasitesini yükselteceğinden yönetim kurulu bu faaliyetlerin belli zaman aralıklarında düzenlenmesine önem verir.
6. İl temsilciliği sistemi, EGED'in yereldeki görünen yüzüdür. Bu sistem sayesinde EGED yalnızca internet ortamında tanınan veya teori üreten bir dernek olmaktan çıkmış, mümkün olduğunca daha fazla kişinin hayatına dokunmaya çabalayan bir kuruluş haline gelmiştir.

Bu bağlamda EGED, yukarıda özetlenen hedef ve amaçları daha kısa bir sürede hayata geçirmek için değişimi birlikte gerçekleştirme ilkesiyle yeni üyelerini ve çalışmalarına destek olabilecek gönüllülerini beklemektedir.

